

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
 Avdelning 2

DOM
 2016-02-24
 Meddelad i
 Göteborg

Mål nr
 6890-15

SÖKANDE

Fast Entreprenad Bygg AB, 556690-2028
 Hallandsvägen 38
 269 36 Båstad

Ombud: Advokaten Henrik Willquist
 Advokatfirman Lindahl KB
 Box 1214
 251 12 Helsingborg

MOTPART

Halmstads Fastighetsaktiebolag, 556041-1786
 Box 147
 301 04 Halmstad

Ombud: Advokaten Roland Adrell och jur. kand. Johan Lidén
 Gärde Wesslau Advokatbyrå AB i Göteborg
 Kungstorget 2
 411 17 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 385584

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197 400 15 Göteborg	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se	031 - 711 78 59	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

Halmstads Fastighetsbolag AB (HFAB) genomför en förenklad upphandling avseende Byte av fönster, fönsterdörrar och balkongräcken inom fastigheten Kaninen 5 i Halmstad, dnr HFAB 2015/0187.

Av beslut den 24 juni 2015 framgår att Fast Entreprenad Bygg AB:s anbud uteslutits på grund av allvarligt fel i yrkesutövningen och att upphandlingen därefter avbrutits med hänvisning till bristande konkurrens då endast ett anbud kvarstod för utvärdering.

YRKANDEN M.M.

Fast Entreprenad Bygg AB (Fast) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse vidtagits på så sätt att HFAB:s beslut att avbryta upphandlingen undanröjs och att det därefter sker en förnyad anbudsutvärdering där Fasts anbud inkluderas. Fast anför i huvudsak följande.

Det saknas grund för att utesluta Fast från upphandlingen på grund av allvarligt fel i yrkesutövningen. Därmed återstår två anbud att utvärdera och HFAB:s beslut att avbryta upphandlingen vilar inte på sakligt godtagbara skäl. Fast har lämnat lägst anbudspris och skulle ha tilldelats kontrakt i upphandlingen om HFAB hade agerat i enlighet med LOU och de unionsrättsliga principerna. Åsidosättandet av LOU har medfört att Fast har lidit eller kan komma att lida skada. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därför.

Det som läggs Fast till last är en påstått avtalsstridig debitering i samband med utförande av arbeten enligt tidigare gällande ramavtal mellan parterna.

Det ”brott” som Fast gjort sig skyldigt till är att inte dela HFAB:s uppfattning kring hur ett avtal ska tolkas. Att det uppstår en avtalstvist mellan en leverantör och beställare är olyckligt men ingalunda unikt. Det faktum att parterna har olika uppfattning om hur ett avtal ska tolkas kan under inga omständigheter kvalificeras som ”allvarligt fel i yrkesutövningen”. Fråga har i stället varit om att Fast har begärt ersättning för arbetsmoment som man i god tro och utifrån en rimlig tolkning av avtalet har bedömt som ersättningsgilla.

Även om HFAB skulle kunna påvisa en avtalsstridig debitering på sätt görs gällande är denna på intet sätt ett allvarligt fel i yrkesutövningen som kan föranleda uteslutning. HFAB har ännu inte presenterat något ordenligt underlag för sitt krav på återbetalning på grund av påstådd överdebitering. Den bedömning av de belopp som påstås utgöra överdebitering är sålunda helt skönsmässig.

Även om HFAB mot Fasts bestridande skulle lyckas påvisa att någon sådan ägt rum är den försumbar i förhållande till vad som totalt har fakturerats under avtalets löptid. Av HFAB företagen granskning kan på sin höjd ge stöd för en överdebitering om ca 0,7 procent.

Därutöver talar HFAB:s eget agerande i frågan tydligt för att inte ens HFAB ansåg (förrän tydligen helt nyligen när nya grunder behövdes för att säkerställa att Fast inte tilldelades kontrakt). Därvid kan särskilt fyra omständigheter för att allvarligt fel i yrkesutövningen inte föreligger framhållas.

En av Fast genomförd enkätundersökning visar att HFAB är mycket tillfreds med hur Fast utfört arbete. Enkäten är undertecknad i september 2014. Långt efter det att ramavtalet upphört.

Fast har tilldelats nya upphandlingar sedan de omständigheter som nu läggs Fast till last blivit kända för HFAB.

I praxis läggs ofta den omständigheten att beställaren har hävt ett avtal till grund för att senare kunna fastställa att allvarligt fel i yrkesutövningen föreligger. HFAB har inte ansett att bolaget haft grund för att häva avtalet med Fast.

HFAB har först den 19 maj 2015 väckt talan mot Fast med yrkande att påstådd överdebitering ska återbetalas. Detta är mer än ett år efter det att avtalet löpte ut och mer än 16-17 månader efter det att den påstådda överdebiteringen upptäcktes. – HFAB gjorde efter ett möte den 29 januari 2014 gällande att Fast inte debiterat enligt avtal. Detta trots att HFAB under hela avtalsperioden, såväl vid avstämningsmöten som i korrespondens samt genom reglering av alla ditintills översända fakturor accepterat Fasts tolkning av avtalet och i linje därmed gjorda debiteringar.

Fast har allt sedan avtalsstart och under hela avtalets löptid i detalj till HFAB redovisat vilka åtgärder som debiterats HFAB med angivande av tidsåtgång för respektive åtgärd. Endast i mycket liten utsträckning har HFAB haft synpunkter på debiterade kostnader och då nästan undantagslöst haft synpunkter på tidsåtgången för sådant arbete som ostridigt är debiterbart i sig. Det har inte varit fråga om ifrågasättande av debiteringen av de kostnader och åtgärder som nu är föremål för prövning. – Det kan noteras att de av HFAB exemplifierande fakturorna avser debitering för bl.a. hämtning av material samt för tilläggsarbeten som Fast inte kunnat förutse eller haft att räkna med då uppdraget påbörjades. Av avtalet framgår att Fast har rätt att debitera för hämtning av material som inte kunnat förutses. Dessutom ingår vissa moment inte i timdebiteringen utan har fakturerats.

Det är därtill helt orimligt att Fast skulle vara betaget varje rätt ersättning utöver ”effektiv tid på arbetsplatsen”. Skulle avtalet anses ha den innebörd som HFAB gör gällande menar Fast att det föreligger skäl för jämkning av avtalet i den delen enligt 36 § avtalslagen.

HFAB yrkar att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande.

Fast har inom ramen för ett tidigare avtalsförhållande med HFAB gjort sig skyldigt till kontinuerlig och omfattande överdebitering vid utförandet av uppdrag enligt 2010 års ramavtal avseende byggservicearbeten. Avtalet är entydigt vad avser vilka åtgärder som får föranleda timdebitering. Sedan HFAB upptäckt att överdebitering skett har HFAB utrett överdebiteringens omfattning och framställt krav om återbetalning. De kontroller som gjorts utvisar preliminärt en överdebiteringsgrad om 5,4 till 8,8 procent av debiterade arbetskostnader under avtalsperioden. Fast har – utan stöd i avtalshandlingarna – bestritt att avtalsstridig debitering skett och motsatt sig återbetalning. Någon uppgörelse i godo har alltså inte kunnat nås och någon rättelse (återbetalning) har således inte skett. Fasts agerande utgör allvarligt fel i yrkesutövningen.

Anledningen till att det aldrig blev aktuellt att häva ramavtalet var bl.a. att överdebiteringen upptäcktes först under inledningen av år 2014 och att ramavtalet avtalsenligt upphörde den 30 april 2014. Med hänsyn därtill fanns också svaga incitament för HFAB att ens överväga att häva avtalet på ett vid tidpunkten otillräckligt beslutsunderlag. Invändningen om utebliven hävning saknar därför rättslig relevans. – Det tillbakavisas även att det skulle finnas något anmärkningsvärt i att HFAB väckt talan mot Fast först under våren 2015. Det tar av naturliga skäl tid att utreda överdebiteringen och att få klarlagt Fasts inställning i frågan. HFAB har sedermera under våren 2015 kunnat konstatera att möjligheterna till en civilrättslig samförståndslösning med Fast framstod som uttömda. HFAB gav den 19 maj 2015 in en stämningss-

ansökan till Halmstads tingsrätt vari yrkas att Fast ska utge 797 749 kr till HFAB på grund av överdebitering. – Den person inom HFAB som lämnat enkätsvar har inte haft någon inblandning eller insyn i de arbeten som berörs av påståendena om överdebitering. Några principiella slutsatser kan inte dras av en enskild anställds enkätsvar avseende ett annat avgränsat arbete än det som berörs av påståendena om överdebitering, varför det tillbakavisas att enkäten skulle ha betydelse för frågan om Fast har begått ett allvarligt fel i yrkesutövningen. – Detsamma gäller för det fåtal kontrakt som har tilldelats Fast i andra upphandlingar sedan våren 2014.

Av AFC.61 punkt 1 i de administrativa föreskrifterna följer att entreprenörens ersättning såvitt avser arbetskostnad ska baseras på en i anbudet angiven timkostnad (timpriset) samt effektiv tid på arbetsplatsen. Timpriset följer av Fasts anbud.

Den ersättning entreprenören erhåller för arbetskostnad ska anses omfatta entreprenörens samtliga kostnader för reparatörer och egen utrustning. Vid behov kan tillägg ske om reparatören måste hämta material som inte hade kunnat förutses vid uppdragets start samt för reseersättning när en reparatör utför arbete längre bort än en mil från Stora Torg i Halmstad.

I punkt 3.4 i upphandlingsprotokollet förtydligas att debitering endast ska avse effektiv arbetstid på arbetsplatsen. Debiteringen får påbörjas när reparatören anländer till aktuell fastighet och ska avslutas när reparatören lämnat platsen. Därtill förtydligas också att ersättning enligt effektiv tid på arbetsplats och timpris omfattar ersättning för reparatörens transporter till och från arbetsplatsen, administrativt arbete, telefonsamtal med hyresgäster, upphämtning av nycklar och material, återrapportering av utfört arbete m.m. Debiteringen för arbetskostnad ska således vara summan av den faktiska tid som Fasts reparatörer tillbringat på den aktuella arbetsplatsen och det timpris som angetts i anbudet.

Fast beskriver ett antal typer av åtgärder som Fast anser att bolaget ägt rätt att debitera HFAB för, trots att åtgärderna inte utgör effektiv arbetstid på arbetsplatsen. Det bestrids att de av Fast redovisade åtgärderna skulle ha gått utöver vad en entreprenör haft att räkna med. Det bestrids även att Fast överhuvudtaget kan grunda en rätt till betalning enbart på att viss åtgärd skulle ha gått utöver "vad Fast haft anledning att räkna med". Parternas avtal innehåller ingen "ventil" av sådant slag. Påståendet att HFAB skulle ha accepterat Fasts avtalstolkning vid avstämningsmöten eller i korrespondens är felaktigt. Detsamma gäller för påståendet att HFAB utan anmärkning skulle ha reglerat samtliga Fasts fakturor och då genom någon form av passivitet skulle ha blivit bunden av en sådan avtalstolkning som Fast nu framför. HFAB har inte haft möjlighet att detaljgranska samtliga bolagets fakturor löpande under avtalstiden. Fråga är om ca 3 600 stycken fakturor. En granskning pågår men tar av naturliga skäl lång tid och stora resurser i anspråk. När fråga är om ett ramavtal med ett stort antal avrop av olika karaktär blir det av särskild vikt att entreprenören respekterar den förtroendeposition som med nödvändighet ligger i uppdraget. En aktsam leverantör måste då vara mycket försiktig med att dra egna slutsatser om förändringar i det skriftliga avtalsinnehållet enbart på icke-reaktion på detaljuppgifter i utställda fakturor. Vid osäkerhet i den delen måste det istället kunna krävas av entreprenören att denne tydligt lyfter frågan om eventuell avvikelser från det skriftliga avtalet och avkräver beställaren ett besked. I den mån Fast grundar sina invändningar på att avtalet i något avseende förändrats genom partsbruk eller motsvarande, erinras om att bevisbördan för ett sådant påstående åvilar den part som hävdar ett avtalsinnehåll som avviker från parternas skiftliga innehåll. HFAB bestrider att avtalsinnehållet skulle vara något annat än vad som framgår av de skriftliga avtalshandlingarna. Slutligen ifrågasätts hur Fast skulle kunna vara berättigat till den typen av ersättning som Fast nu argumenterar för utan att i vederbörlig ordning anmäla de ersättningsgrundande förhållandena till HFAB. Eventuell god tro gör inte överde-

biteringen mindre allvarlig. Fasts yrkande om jämkning av parternas avtal enligt 36 § avtalslagen saknar grund.

HFAB har gjort sannolikt att Fast gjort sig skyldigt till allvarligt fel i yrkesutövningen och har därför haft fog för sitt beslut att förkasta Fasts anbud. Då det därefter endast kvarstår ett anbud att utvärdera har det även förelegat sakligt godtagbara skäl för HFAB att avbryta upphandlingen.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iaktas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

En anbudssökande eller anbudsgivare får uteslutas från deltagande i en upphandling enligt 10 kap. 2 och 3 §§ (15 kap. 13 § andra stycket LOU).

Om en sökande har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövning och den upphandlande myndigheten kan visa detta, får myndigheten utesluta sökanden från upphandlingen. Detta framgår av 10 kap. 2 § första stycket 4 punkten LOU.

Begreppet fel i yrkesutövningen omfattar alla felaktiga ageranden som inverkar på den aktuella aktörens trovärdighet i professionellt hänseende. Allvarligt fel syftar på ett agerande som tyder på uppsåt eller vårdslöshet i viss omfattning (C-465/11 Forposta). Upphandlande myndighet ska göra sannolikt att leverantören har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen för att uteslutning ska kunna ske (HFD 2013 ref. 61).

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om HFAB har haft rätt att utesluta Fasts anbud i upphandlingen på den grunden att Fast har gjort sig skyldigt till allvarligt fel i yrkesutövningen.

HFAB gör gällande att Fast gjort sig skyldig till avtalsstridig debitering i samband med utförande av arbeten enligt tidigare gällande ramavtal mellan parterna. I den tidigare upphandlingens administrativa föreskrifter anges att ersättning för utförda arbeten ska utgå för arbetskostnad (effektiv timkostnad på arbetsplats) med tillägg för dels hämtning av material som inte kunnat förutses då uppdraget påbörjades, dels för uppdrag utanför ett visst geografiskt område. Vidare anges att arbetskostnad för hämtning av material, som inte kunnat förutses då uppdraget påbörjades, ska redovisas separat på faktura.

I samband med genomgång mellan parterna av entreprenaden i mars 2010 sammanställdes ett upphandlingsprotokoll i vilket förtydliganden och kompletteringar antecknades. Beträffande timdebitering angavs i huvudsak följande. Entreprenören är medveten om att i angiven timdebitering ska endast debiteras för effektiv timtid på arbetsplatsen. I kostnaden för timdebitering ingår entreprenörens kostnader för alla transporter till och från aktuell fastighetsadress, för administrativt arbete med att motta serviceorder/

felanmälan, vid behov ringa berörd hyresgäst, hämta ut nycklar och ev. material hos husvärden eller materialleverantör, återrapportera utförda arbeten på föreskrivet sätt etc. dvs. allt arbete som inte sker direkt ute på den aktuella fastighetsadressen där själva reparationsarbetet utförs av entreprenören. Alltså får entreprenören inte påbörja timdebitering för arbetet förrän reparatören har ankommit till den aktuella fastighetsadressen och timdebitering måste avslutas så fort reparatören lämnar fastighetsadressen. I protokollet har också antecknats att efter gemensam genomgång av entreprenadens förutsättningar har entreprenören inte funnit några oklarheter i handlingar som kan medföra merkostnader för beställaren.

Förvaltningsrätten anser att dessa avtalshandlingar enligt sin ordalydelse endast ger stöd för att effektivt arbete på arbetsplatsen kan debiteras förutom avseende, såvitt här är aktuellt, hämtning av material som inte kunnat förutses. Dokumentation som visar att avtalshandlingarna ska tolkas på annat sätt har inte åberopats. Fast gör emellertid gällande att en tolkning av avtalet enligt sin ordalydelse är alltför restriktiv och menar att debiteringen i vart fall har skett i god tro. Vidare gör Fast gällande att debiteringen avser sådant arbete som Fast vid anbudslämnandet och avtalets undertecknande inte har haft anledning att räkna med, dvs. för arbetsmoment som man i god tro och utifrån en rimlig tolkning av kontraktshandlingarna – samt med beaktande av HFAB:s agerande – har bedömt som ersättningsgilla. Förvaltningsrätten gör dock bedömningen att fråga har varit om kostnader som inte kan anses ingå i vad som enligt avtalets ordalydelse avses med debiterbar tid. Den omständigheten att debiteringen har skett i god tro medför inte någon annan bedömning.

Något hinder mot att ha en viss uppfattning om hur ett avtal ska tolkas finns inte. Det torde däremot som utgångspunkt krävas att den part, som anser att ett avtal ska tolkas på annat sätt än vad som uttryckligen anges i avtalet, ovillkorligen också stämmer av med den andra avtalsparten innan den agerar

i enlighet med egen uppfattning. Det framgår dock inte att Fast någon gång under avtalstiden tagit några sådana kontakter eller väckt frågan om hur avtalet ska tolkas. Ingendera parten har gjort gällande att klandrad debitering har redovisats på ett sådant sätt att det klart och tydligt framgått att fråga har varit om avvikelser från avtalets ordalydelse. För att urskilja dessa kostnadsposter har varje faktura i stället fått detaljgranskas.

Förvaltningsrätten anser därför att HFAB har gjort sannolikt att Fast har gjort sig skyldig till debitering som inte följer av avtalet. Frågan är härefter om detta förhållande innebär att Fast kan anses ha gjort sig skyldigt till allvarligt fel i yrkesutövningen.

HFAB har gjort gällande att den felaktiga debiteringen uppgår till ca 800 000 kr efter kontroll av samtliga fakturor under en tremånadersperiod och genom en beräkning med utgångspunkt i stickprovskontroller avseende hela avtalsperioden.

Det tvistiga beloppet kan inte betraktas som helt obetydligt. Allvarligare är emellertid att Fast, såsom Fast själv har förklarat sin debitering, helt enligt egen uppfattning och utan att stämma av med HFAB utvidgat avtalets innehåll utöver dess ordalydelse. Avtalsparter kan visserligen ha olika uppfattningar om hur innehållet i ett avtal ska tolkas. I ett förtroendefullt och seriöst avtalsförhållande torde dock också innefattas att parterna i sådana fall klart och tydligt meddelar den andra avtalsparten om sin tolkning av avtalet eller att en från avtalet avvikande debitering i vart fall öppet redovisas i fakturorna – detta alldeles oavsett grunden för den tolkning av avtalet som man intagit. Annat är inte visat än att så inte har skett under ramavtalstiden.

Fasts agerande har i detta avseende i vart fall varit vårdslöst och ägnat att rubba förtroendet för Fast hos HFAB i professionellt hänseende i avtalsförhållandet.

Enbart den omständigheten att HFAB inte har bestritt debiteringen medför enligt förvaltningsrätten inte att HFAB har godtagit debiteringen. Inte heller det förhållandet att HFAB inte har hävt avtalet, att Fast tilldelats nya kontrakt efter avtalstiden eller att HFAB dröjt till maj 2015 med att ge in en stämningsansökan medför att Fasts agerande kan anses mindre allvarligt. Frågan om återbetalning av överdebiterade kostnader prövas för närvarande i Halmstads tingsrätt i mål nr T 1106-15.

Enligt förvaltningsrättens mening kan, med hänsyn till felets svårighetsgrad och karaktär, den tid som har förflutit inte anses så lång att det skulle vara oproportionerligt att utesluta bolaget från den aktuella upphandlingen.

Begreppet allvarligt fel i yrkesutövningen omfattar som angetts ovan alla felaktiga ageranden som inverkar på den i frågavarande aktörens trovärdighet i professionellt hänseende.

Sammantaget gör förvaltningsrätten bedömningen att det är fråga om ett sådant allvarligt fel i yrkesutövningen som medför att HFAB haft rätt att utesluta Fast från upphandlingen. Då endast ett anbud har kvarstått att utvärdera sedan Fast uteslutits har det även förlegat sakligt godtagbara skäl för HFAB att avbryta upphandlingen med hänsyn till bristande konkurrens. Skäl för ingripande enligt LOU saknas och ansökan ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B LOU)

Ann Rittri
Rådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Michaël Koch.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.